

2022-12-22
I2022/02418

Infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att utreda åtgärder i järnvägssystemet i stråket Göteborg–Borås

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att utreda åtgärder i järnvägssystemet i stråket Göteborg–Borås med inriktningen att järnvägen ska byggas ut i stråket för att förbättra arbetspendling, men på ett mer kostnadseffektivt sätt jämfört med projektet Göteborg–Borås, del av nya stambanor.

Utgångspunkt för utredningen är att objektet inte längre ska utformas för att passa in i ett ihoplänkat system av nya stambanor för höghastighetståg. Med den utgångspunkten ska Trafikverket analysera vilka alternativa åtgärder eller paket av åtgärder i järnvägssystemet för hastigheter upp till som mest 250 km/tim, som på ett kostnadseffektivt sätt kan utöka järnvägs-kapaciteten i stråket. Syftet är att framför allt förbättra förutsättningarna för arbetspendlingen i regionen samt förbättra anslutningen till Landvetters flygplats.

I analysen ska ingå att se över nuvarande utformning och lokalisering, exempelvis vad gäller sträckning, stationsorter, stationslösningar och förläggning av järnvägen i ytläge respektive tunnelloösningar för att utöka kapaciteten i järnvägssystemet, utan att trafikstarten försenas. Trafikverket ska belysa om den existerande Kust till kust-banan mellan Göteborg och Borås skulle kunna vara en del i en kostnadseffektiv lösning. En bedömning av vilka omtag i de fysiska planeringsprocesserna som krävs och konsekvenserna av detta ska beskrivas.

För alla ovanstående frågeställningar ska följande redovisas:

- Bedömd kostnad, inklusive en beskrivning av osäkerheter i bedömningen.
- Bedömning av transportpolitisk måluppfyllelse.
- Resonemang kring genomförbarhet och möjlig tidsplan.
- Preliminär rangordning.

Trafikverket ska senast den 30 juni 2023 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (det blivande Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Regeringen har i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 22) aviserat att utbyggnaden av nya stambanor för höghastighetståg inte ska fullföljas. Regeringen aviserade samtidigt att det behöver genomföras en separat analys för de tre etapperna på de tidigare planerade sträckningarna som redan ingår i den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastrukturen för perioden 2022–2033, dvs. Ostlänken, Hässleholm–Lund och Göteborg–Borås. Ett väl fungerande och långsiktigt hållbart transportsystem skapar tillgänglighet för människor i hela landet, bidrar till stärkt konkurrenskraft, ökat bostadsbyggande och har en avgörande roll för Sveriges klimatomställning.

Regeringen har denna dag gett Trafikverket i uppdrag att avbryta planeringen för de centrala delarna av systemet, dvs. mellan Linköping och Borås respektive Hässleholm via Jönköping (I2022/02416). Samtidigt gav regeringen Trafikverket i uppdrag att pausa arbetet med projektet Göteborg–Borås, del av nya stambanor samt att snarast avsluta det nu pågående arbetet med projektet Hässleholm–Lund, del av nya stambanor. Regeringen har dessutom denna dag gett Trafikverket i uppdrag att identifiera och vidta kostnadsreducerande åtgärder avseende projektet Ostlänken (I2022/02417). Därtill har regeringen denna dag gett Trafikverket i uppdrag att utreda kapacitetshöjande åtgärder i järnvägssystemet i Skåne (I2022/02419).

Regeringen anser att det finns skäl att avbryta planeringen av nya stambanor för höghastighetståg. Den höga kostnaden för utbyggnaden gör att satsningen riskerar att tränga undan andra nödvändiga investeringar. Enligt Trafikverket är antalet pendlare i stråket Göteborg-Borås bland de högsta i Sverige och när arbetet med de s.k. centrala systemdelarna mellan Linköping

och Borås respektive Hässleholm via Jönköping har avbrutits, är det viktigt att rätt åtgärder genomförs utifrån dessa nya förutsättningar.

Regeringen anser att satsningar på järnvägen i första hand bör underlätta för arbetspendling och godstrafik för att stärka jobb och tillväxt.

Sammantaget bedömer regeringen därför att Trafikverket bör få i uppdrag att utreda nya åtgärder i järnvägssystemet i stråket Göteborg-Borås.

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Gunilla Renbjer

Kopia till

Finansdepartementet/BA, K, SFÖ och SPN

Försvarsdepartementet/MFI

Miljödepartementet/KL, ME och NM

Näringsdepartementet/BI och RTL

Infrastrukturdepartementet/TM och US